

Nr. 40.

Warszawa

23 września 1867 r.
5 paździer.

Wychodzi
w każdą sobotę.

Redakcja przy ulicy Nowy Świat
Nr. 28.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Dwa przeciwne w obecnej fazie dyplomatycznej obozy — Francja i Austria z jednej strony, Prusy z drugiej, prześcigają się w zapewnieniach pokojowych, a każda strona bierze na siebie zaszczytną rolę arbitra w tej sprawie. Ten nowy rodzaj emulacji, który można nazwać brawadą pokojową, mniej jednak wygląda na szczerze wyznanie wiary, jak na wybieg dyplomatyczny, maskę kryjącą sprzeczne interesa i dążności. Czuje to ogół, tak dalece, że lada objaw ruchu miejscowego, odzywa się szerokim echem, jak gdyby miał być hasłem powszechnego zawikłania. Tak np. obecne napięcie stosunków włoskich z powodu niepopularności konwencji wrześniowej i mocne objawy opinii publicznej, żądającej bezwarunkowo Rzymu na stolicę państwa, wyrodziły pewny rodzaj popłochu giełdowego. W jednym dniu (2 paźdź.) obniżenie papierów publicznych przybrało rozmiary zatrważające: renta włoska zniżyła się o $2\frac{2}{3}\%$ (45,⁹⁰), a nawet 3% francuska o $1\frac{1}{2}\%$ (67,⁸⁰). Kredyt ruchomy spadł na 170.

Prąd ten oparł się i o nas: papiery publiczne wszystkie prawie spadły: listy zastawne serji 1-jej na 77,⁸³, serji 2-jej na 69,⁴; listy likwidacyjne na 55,⁶; akcje dróg żelaznych zaniedbane. Przeciwnie wexle zagraniczne podniosły się na blisko 1%.

Niemile wrażenie w sferach kupieckich sprawiła ogłoszona w *Daily News* korespondencja konsula jeneralnego angielskiego w Warszawie, zalecająca przemys-

łowcom angielskim ostrożność w udzielaniu kredytu kupcom tutejszym, a to z powodu podstępnych bankructw. Przestroga podobna nie miałaby w sobie nic nadzwyczajnego, gdyby nie jej ton i wyrażenia ogólnikowe dotykające niejako ogół handlujących. Zwracamy uwagę pana Mansfield'a, że najmniej może jemu wypadło tak silnie trwożyć się kilku pojedynczymi bankructwami i brać je za przedmiot nieco skandalicznego ogłoszenia, kiedy w bogatej jego ojczyźnie, nie dalej jak w roku bieżącym, bankructwa rozmaitego rodzaju były stokroć liczniejsze, i to nie pojedynczych handlarzy ale całych spółek; kiedy wykrywano skandaliczne a miljonowe nadużycia całych zarządów dróg żelaznych angielskich. Cóż dziwnego że w najuczciwszej spółeczności znajdzie się para Iskariotów? Wreszcie ze stanowiska ekonomicznego poważamy się za przestroge dać również przestroge: w rzeczach kredytu wszelka nieproszona opieka szkodę tylko przynieść może. Swobodne układanie się stosunków płodne jest w ogólnym rezultacie, tak dalece, że z lichwą pokrywa straty pojedyncze z nadużyć wyniknąć mogące. Prawda ta dobrze znana Anglikom, nielubiącym żadnej interwencji, a zwłaszcza w sprawy handlowe. Pożądany jest tylko wymiar sprawiedliwości w razie nadużycia; a tego w obecnym wypadku nie brakło, skoro p. Mansfield w swym liście przyznaje, że dzięki pomocy władz miejscowych, znaczne sumy odzyskane zostały.

KURSA GIEŁDY,

w tygodniu 27 września—3 października.

	Sto- pa 0/ 0	RÓWNIĄ (pari)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU					Stosu- nek do równi na 100		
			Piątek 27wrześ.	Sobota 28	Poniedz. 30	Wtorek 1 paźdz.	Środa 2		Czwar. 3	
1. Papiery publiczne.										
a) <i>Rządowe.</i>										
Polskie.			R u b l e							
	Oblięi Skarbowe (r. 100. 150. 500)	4	100	*73,25	.	.	.	.	*73 ¹ / ₄	
	Bilety Skarbu Kr. Pol.	4 ³²	100	.	.	.	.	.	.	
	Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	101,50	.	.	.	.	135 ¹ / ₂	
	Cert. ban. na obl. cz. A (z.300) z kup	5	45	50,75	.	.	.	.	112 ³ / ₄	
	" " " B (z.200)	0	30	27	.	.	.	.	90	
	" " " "	5	30	32	.	.	.	.	106 ² / ₃	
	Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy)	0	100	*56	.	.	.	.	*56	
	Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	56,50	56,33	56,33	56	56,17	55,50	55 ¹ / ₂
	kupon	.	.	.	.	.	.	.	1,36 ² / ₃	.
Ruskie.	5-ta pożyczka (500).....	5	100	*68	.	.	.	.	*68	
	6-ta pożyczka	5	100	.	.	.	.	.	.	
	Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	115,75	116	116	115,50	115	114,75	114 ³ / ₄
	" " " z 1866 r.	5	.	108,66	108,66	108,66	.	108,33	108,25	108 ¹ / ₄
	Metaliki (300) lutowe	4	100	100,25	100,25	100,25	100,25	100,25	100,25	100 ¹ / ₄
	" " " sierpniowe	4	100	100	100	100	100	100	100	100
Bilety banku Pańs. (100 i wyżej) ..	5	100	76,50	76,25	76,25	.	76,66	76,50	76 ¹ / ₂	
b) <i>Towarzystw i Spólek.</i>										
Polskie.	Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000)	4	100	78,67	78,50	78,50	losowanie	77,83	77 ⁵ / ₆	
	" " " ser. 2	4	100	69,67	69,75	69,75	69,25	68,83	69,10	69 ¹ / ₁₀
	" " " kupon	.	.	.	.	.	.	.	1,12 ² / ₉	.
	Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	.	.	.	.	.	.	.
	" " W-B. (100. 150)	4	100	54,17	54,17	54,17	.	54,17	53	53
	" " Teresp. (100)	5	100	.	.	.	.	.	*82	*82
Rus.	" " Łódzk. (100)	5	100	.	.	.	.	*82	*82	
	Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	*107	.	.	.	.	.	*85 ³ / ₅
Obligacje " "	1 ¹ / ₂	100	.	.	.	.	.	.	.	
2. Wexle.										
Berlin.....(Tal. 100)	2 mies.	.	92,857	106,05	106,20	106,20	106,65	106,80	107,25	115 ¹ / ₅
Gdańsk..... (100)	"	.	92,857	.	105,90	.	.	.	.	114
Hamburg.....(M. B. 300)	"	.	140,855	.	.	.	.	.	.	.
Londyn.....(Ł. 1)	3 "	.	6,304	.	7,27	7,28	.	7,30	7,32	116 ¹ / ₂
Paryż.....(Fran. 300)	2 "	.	75,214	86,55	86,55	.	87	87	.	115 ¹ / ₄
Wiedeń.....(Gul. 150)	"	.	92,857	87,15	.	.	.	87,30	.	94
Petersburg....(Rub. 100)	1 "	.	100	.	.	.	.	.	87,30	.
3. Monety.										
Pólimperjal.....	.	.	5,15	5,96	.	.	.	5,98	.	116 ¹ / ₆
Napoleondor	.	.	5	5,85	.	.	.	5,90	.	118
Dukat holenderski.....	.	.	3	3,40	.	.	.	3,45	.	115
Rubel srebrny.....	.	.	1	1,14	.	.	.	1,15	.	115
Talar pruski.....	.	.	0,92,857	1,07 ¹ / ₂	.	.	.	1,08 ¹ / ₂	.	116 ⁶ / ₇
Gulden austriacki (papierowy)	.	.	0,62,906	0,58 ¹ / ₂	.	.	.	0,59	.	93 ² / ₃
Warszawa.—Petersburg.—Londyn.—Paryż.—Wiedeń.—Berlin.—Frankfurt.—Amsterd.										
STOPIA SKUPU:	bankowa:	6 ⁰ / ₀	8 (10)	2	2 ¹ / ₂	4	4	2 ¹ / ₂	2 ¹ / ₃	
	giełdowa:	—	8 ¹ / ₂ (11)	1 (1 ¹ / ₂)	2 ¹ / ₄	4	2 ³ / ₄	1 ³ / ₄ (2)	2 ¹ / ₃	

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

		w d. 24 września	w ciągu tygod. przyb. (+) ub. (-)		w d. 1 paździer.
		r	u	b	l
1. Skup: Portfel	} w Warsz. } } w Łodzi. } } w Włocł. } } „ zagranicznych	2.097.230, 87	+	82.296, 98 ^{1/2}	2.030.350, 59 ^{1/2}
		189.908, 45	+	149.177, 26	
		104.740, 65	+	16.801, 38	
		59.239, 43	+	22.495, 16	
2. Zaliczenia na papiery publiczne ...		1.008.683, 93	+	152.724, 76	1.007.768, 32
			+	149.644, 38	
3 „ na zast. towarów	{ (a) wełny . (b) in. tow.	479.837, 22	+	10.863, 07	482.087, 22
		237.857, 24 ^{1/2}	+	11.778, 68	
4. „ „ kosztowności		665.905, 58	+	7.060, .	664.112, 58
			+	4.810, .	
5. Otwarte kredyty		5.661.439, 61	+	540.273, 66	5.748.267, 73 ^{1/2}
			+	453.445, 53 ^{1/2}	
6. Kasa:	{ Monety srebrne	2.677.407, 39	-	2.612, 83 ^{1/2}	2.674.794, 55 ^{1/2}
		20.002, 10	+	92, 70	
		558.283, .	+	36.500, .	
		421.594, .	+	626.543, .	
	Zącznie (6)	3.677.286, 49	+	587.522, 86 ^{1/2}	4.264.809, 35 ^{1/2}

BILANSE BANKÓW FRANCUSKIEGO I ANGIELSKIEGO,

w d. 19/20 września 1867 r.

STAN CZYNNY

	B. francuski.	B. angielski
	f r a n k ó w	
Fundusz metaliczny	972.692330	612.461175
Portfel	434.601764	} 430 406550
Zaliczenia na złoto i rozm.	88.074556	
Pożyczki na zast. pap. publ.		
akcyj, oblig. i in.	84.966400	322.381800
Dług skarbu i inne wart..	157.351335	375.000000
	1.737.686385	1.740.249525

STAN BIERNY

	B. francuski.	B. angielski.
	f r a n k ó w	
Bilety w obiegu	1.115.852625	592.660625
Przekazy z term. kilkod.	30.401492	13.283625
Rachunki (prywatne	327.135369	479.147750
bieżące (skarbowe	35 903098	199.447425
Kapitał zakładowy	182.500000	} 363.825000
Zysk do kapit. doliczony	7.044776	
Inne bierniki	38.849025	91.885100
	1.737.686385	1.740.249525

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

— *Annuaire de l'économie politique et de la Statistique (Rocznik ekonomiki i statystyki)—pour 1867, 24-me année.* P. M. Block etc.

Table générale alphabétique et analytique des matières contenues dans les 24 volumes parus de 1844 à 1867 (18-o 232 p.)

Rocznik na r. 1867, również jak poprzednie bogaty jest w dokumenta i materiały autentyczne; szczególnie zaś interesujący nowością jest ustęp o Prusach. Jednocześnie z tym szacownym tomikiem wyszedł Spis ogólny rzeczy zawartych w całej dotychczasowej ko-

lekcji Roczników (24 tomików), ułatwiający znakomicie wszelkie poszukiwania w tym bogatym skarbcu faktów rzeczywistych (actualités), zwłaszcza statystycznych. Wstęp zawiera wyjaśnienia dotyczące rozwoju Rocznika, które w streszczeniu podajemy:

„Przy pojawieniu się Rocznika ekonomiki (An. de l'éc. pol.) w r. 1844, wydawcy na wstępie powiedzieli co następuje: „Rozmaite gałęzie wiedzy ludzkiej mają już swoje roczniki. Odtąd i ekonomika swój mieć będzie. Czas już, ażeby ta nauka,— prawdziwa fizjologia społeczna, rozpowszechniała swoje zasady,

„ażeby się popularyzowało jęj nauczanie. W epoce „dzisiejszej—pokoju, pracy i reform,—kiedy ekonomika jest przedmiotem badań ludzi powołanych do rozstrzygania kwestii materialnego i moralnego dobrobytu ludów, — rozpowszechnienie jęj staje się powinnością publicystów, również jak potrzebą społecznosci.”

„Myśl Rocznika należy się p. Guillaumin, założycielowi *Dziennika ekonomistów* (*Journal des Economistes*) i księgarni ekonomicznej. Od samego początku zapewnił on sobie współpracownictwo J. Garniera i sam do ostatka nie szczędził czasu i pracy. Dwa pierwsze tomy (1844—45) zawierają po większej części rozprawki redaktorów *Dziennika ekonomistów*; w 3-m pojawiają się już notaty statystyczne; od 4-go zaś Rocznik stanowczo przybiera cechę podręcznika statystycznego.

„Trzy pierwsze tomy nosiły tytuł: *Rocznik ekonomiki* (ęc. pol.) *przez redaktorów Dziennika ekonomistów*; czwarty (1847 r.): *Rocznik ekonomiki i Statystyki*, przez pp. Garniera i Guillaumaina, ze współdziałaniem Bastia'a, Blais'a, M. Chevaliera i in. Piąty (1848 r.) wprowadza 4 działy: Francja, Paryż, Kraje obce, Rozmaitości. Od r. 1855 przybył 5-ty dział (z porządku 3-ci): Algierja i kolonje. Od tegoż roku M. Block został współpracownikiem Guillaumaina, — jak to już od 1856 tytuł wskazuje, — a od lat 3-ch głównym redaktorem.

„Przegląd ekonomiczny, zaczęty w 2-m tomie, podał naprzód Legoyt, potem przez lat 10 Garnier, a następnie od r. 1855 dotąd—Block.

„Przegląd finansowy od r. 1849 redaguje A. Courtois.

„Ruch ludności Francji podawany był w latach 1849 — 52 przez p. Moreau de Jonnés, a od r. 1853 dotąd, przez p. Legoyt.

„Nakoniec Rocznik zawiera krótkie sprawozdania o pracach Akademii nauk moralnych i politycznych (Garnier, Vergé, Duval) i księgoskaz (wykaz bibliograficzny) nowości ekonomicznych.

Pierwszy tomik Rocznika zaledwie liczył 250 stron; z ostatnich niektóre dochodzą do 700. Luźny zrazu zbiór artykułów uszykował się metodycznie, i rozszerzył, zwłaszcza co do statystyki krajów obcych. — tak iż Rocznik stał się niejako systematycznym inwentarzem sił wytwórczych świata cywilizowanego.

— *La femme pauvre au XIX-me siècle* — p. Mlle Daubié — dzieło uwieńczone przez akademię lyońską (1 tom 8-o 1866 r.) zasługuje na uwagę, tak ze względu na ważność przedmiotu, jak i sposobu wyłożenia rzeczy. Temat do konkursu przez akademię podany był następujący:

„Zbadać, szczególnie pod względem moralnym, i wskazać rządzącym, oraz przemysłowcom, najlepsze praktyczne sposoby:

„1. Podniesienia zarobku kobiet do wysokości zarobku mężczyzn, gdy jednakowe oddają usługi;

„2. Otworzenie kobietom nowych sposobów zarabkowania, dla zastąpienia tych, których je stopniowo pozbawia spółzawodnictwo mężczyzn lub przekształcenie obyczajów.”

„Szczęśliwym trafem znalazła się kobieta zdolna traktować tę trudną z wielu miar kwestję; ale też obok wielu pouczających wiadomości i faktów, znajdujemy w tęg książce nie mało namiętności, ironji, nawet gwaltowności. Są to zapewne szlachetne poruszenia z głębi duszy pochodzące; ale przynajmniej trzeba, że ten wylew namiętności dziwnie nieco wygląda w dziedzinie ekonomiki, i zamiast wzmacniać, często osłabia dowodzenia.

Najobszerniejszy ustęp i może najlepszy — o stanowisku kobiety pod względem wychowania publicznego i prywatnego — jeżeli nawet nie każdemu trafi do przekonania, to w każdym razie dowodzi wielką znajomość rzeczy i silne poczucie słuszności.

W innych kilku ustępach zajmuje się panna Daubié krytyką prawodawstwa obowiązującego we Francji. Tak np. najmocniej potępia prawo wzbraniające poszukiwania ojcostwa. „Kaźda istota myśląca, mówi „ona, odpowiedzialna jest za swoje dzieła; a cóż dopiero, jeśli tęg dziełem jest ludzka istota!” — Krytyka ta na pozór słuszna, grzeszy jednostronnością. Prawo musi mieć na względzie obyczaje. Zanim więc uchylić owo *niehumanne* prawo, należałoby pierwęj pomyśleć o podwyższeniu kobiety przez więćję *ludzkie* wychowanie. Dotąd prawdziwie wykształcenie umysłu dla kobiety tak dalece za zbyteczne jest poczytane, że wyjątkowo wykształcone kobiety słyną po większej części jako oryginalne, excentryczne, jeżeli nie śmieszne, i są w pogardzie u masy kobiet ograniczonych, marnie poruszających się w ciasnych a płaskich kółkach mniemanego zdrowego sensu. Tu początek niesmaku życia familijnego, tu źródło ciągłych nieporozumień i znudzenia w stosunku z mężczyzną. A jedynym środkiem zaradczym jest podniesienie kobiety do wysokości męzczyzny.

W klasie wyrobniczej niższość kobiety widocznie się okazuje w niższości zarobku. Pozornie sprzeczne to zjawisko, jest w gruncie prawem ekonomiczném: praca kobiet w ogóle mniej umiejętnęta, nieregularna, niedbała, mniej tęg jest żądana, a zatem i ceniona. Wyjątki są zapewne, ale muszą ulegać ogólnemu prawidłu. I tu środkiem zaradczym jest wykształcenie. Pojmuje to panna Daubié; ale zbyt wiele przypisuje prawodawstwu, które wszakże samo przez się warunków społecznych nie tworzy.

— Flota kupiecka austriacka w końcu r. 1866 (według wykazu głównego zarządu w Trieście) liczyła

Statków do żegl. mors.	{ żaglowych 495..	o 208133 tonn.
	{ parowych 69..	33557 „
„ brzegowych	{ żaglowych 184..	18576 „
	{ parowych 2..	132 „
„ „	małych... 2399..	32658 „
Łodzi rybackich.....	1296..	7892 „
„ innych mniejszych.....	2795..	9478 „
	Razem statków 7240..	310426 „
	(o sile koni 13975)	

Przez ustąpienie Wenecji ubyło:

Stat. morskich	14..	o 5475 ton.	} = 1417.. 39439 ton.
„ brzeg. więk.	102..	14980 „	
„ „ mniej.	266..	12471 „	
Łodzi rybac...	1035..	6513 „	
	Pozostało	5823..	270987 „
			(Austria).